

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Θεόδωρος, Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας

† 19η Σεπτεμβρίου 690

Ἕλληνας, γεννημένος τὸ 602 στὴν Ταρσό τῆς Κιλικίας, ὁ Ἅγιος Θεόδωρος ἐσπούδασε στὴν Ἀθήνα, ὅπου χάρις στὴν πολυμαθεία καὶ στὴν σοφία του ἀπέκτησε τὴν φήμη τοῦ φιλοσόφου. Ἐκεῖ ἀσπάσθηκε καὶ τὸν μοναχικὸ βίο.

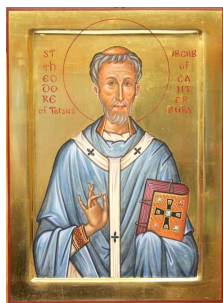
Σὲ ἡλικία ἐξήντα ἐτῶν μετέβη στὴν Ρώμη καὶ ἕξι χρόνια ἀργότερα, τὸ 668, ἐνῶ παρεπιδημοῦσε στὴν Μονὴ «Ad Aquas Salvias», ὅπου ἴσως ὠλοκλήρωνε τὴν μοναχικὴ του διάπλασι, ὁ πάπας Βιταλιανὸς τὸν ἐχειροτόνησε Ἀρχιεπίσκοπο τοῦ χηρεύοντος θρόνου τῆς Καντερβουρίας.

Τοῦ ἐνεχειρίσει τὴν δικαιοδοσία τῆς Βρετανικῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὃν χρόνον αὐτὴ διερχόταν κρίσι ἀπὸ τὶς διαμάχες μεταξὺ τῶν ὑποστηρικτῶν τῆς τοπικῆς κελτικῆς παραδόσεως καὶ τῶν ρωμαϊζόντων, οἱ ὁποῖοι ἐπεδίωκαν νὰ ἐπιβάλουν τὰ ἔθιμα τῆς Ρώμης σχετικὰ μὲ τὸν ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα¹.

* * *

Με βοηθὸ τὸν Ἀββᾶ Ἀδριανὸ τὸν Ἀφρικανό, ὁ Θεόδωρος ἀνεχώρησε τὸ αὐτὸ ἔτος γιὰ τὴν Βρετανία. Ὑστερα ἀπὸ ταξίδι ἐνὸς ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖο πληροφορήθηκε ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Παρισίων Ἀγιλβέρτο (Agilbert), πρῶν Ἐπίσκοπο Οὐέσσεξ (Wessex), τὶς συνθήκες τῆς Βρετανικῆς Ἐκκλησίας, ἔφθασε στὴν Καντερβουρία.

Ἀμέσως ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του καὶ ἄρχισε τὶς ποιμαντικὲς περιοδείες στὴν ἐπαρχία του.

Ἡ εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονία τοῦ Ἁγίου Κουθβέρτου, ἀπὸ τὸν Ἅγιο Θεόδωρο.

Ἐν συνεχείᾳ, γιὰ νὰ διευκολύνῃ τὸ ποιμαντικὸ ἔργο, διήρесе τὴν χώρα σὲ ἐνορίες καὶ ἐπισκοπές, στὶς ὁποῖες τοποθέτησε ἄξιους ποιμένας καὶ ἱερεῖς.

Τὸ 672 συνεκάλεσε τὴν Σύνοδο τοῦ Χάρτφορτ (Hertford), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπεβλήθη ὁ ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι τῆς Ρώμης, ἔθεσε τέλος στὶς διαφορὲς περὶ δικαιοδοσίας μεταξὺ τῶν Ἐπισκόπων καὶ ἐπανεφέρε τὴν τάξι καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία στὰ Μοναστήρια, στὸν Κλῆρο καὶ στὸν Λαό.

Ἀργότερα, τὸ 679, συνεκάλεσε τὴν Σύνοδο τοῦ Χάτφιλντ (Hatfield), ὅπου ἐπεβλήθησαν οἱ δογματικὲς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου τοῦ Λατερανοῦ (649), οἱ ὁποῖες κατεδίκαζαν τὸν Μονοθελητισμὸ (βλ. 21 Ἰαν.).

Τὸ 678 ὁ Ἅγιος Ἀρχιεπίσκοπος διήρесе τὴν μεγάλη Ἐπισκοπή τῆς Ὑόρκης, ἐνέργεια ἡ ὁποία προεκάλεσε τὴν ἀντίδρασι τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Βιλφρίδου (Wilfrid). Οἱ προσπάθειες τοῦ τελευταίου νὰ δικαιωθῇ ἀπὸ τὴν Ρώμη ἐκράτησαν τὸν Ἅγιο γιὰ πολλὰ χρόνια μακριὰ ἀπὸ τὸν θρόνο του. Ὁλίγον πρὸ τοῦ θανάτου του, ὁ Ἅγιος Θεόδωρος ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Βασιλέα Ἀλντφριθ (Aldfrith) νὰ τὸν ἀποκαταστήσῃ στὴν Ἐπισκοπή του, ἐκάλεσε δὲ καὶ τὸν ἴδιο γιὰ νὰ συμφιλιωθοῦν.

* * *

Γιὰ τὴν ὀργάνωσι τῆς νεόφυτης Βρετανικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἅγιος Θεόδωρος σὲ ὅλες του τὶς ποιμαντικὲς δραστηριότητες ἐνεργοῦσε μὲ ἀποφασιστικότητα, ἔτσι ὥστε ἡ Ἐκκλησία τῆς Βρετανίας νὰ εὐρίσκεται σὲ κοινωνία μὲ τὸν θρόνο τῆς Ρώμης².

Μὲ τὶς ἐνέργειές του αὐτὲς προετοίμασε τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν ἐνότητα τῆς χώρας καὶ τὴν ἀνάπτυξι τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ζωογονήθηκε μὲ τὴν συμβολὴ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.

Πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἱδρυσε στὴν Καντερβουρία περίφημη Σχολή, ὅπου – ὑπὸ τὴν διεύθυνσι τοῦ Ἀββᾶ Ἀδριανοῦ – ἐδιδάσκοντο τόσο τὰ ἑλληνικά, ὅσο καὶ τὰ λατινικά.

Ὁ σοφὸς Ἀρχιεπίσκοπος ἐνεθάρρυνε ἐπίσης τὴν ἐκμάθησι τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν στὰ Μοναστήρια, τὰ ὁποῖα κατεστάθησαν πηγὲς πολιτιστικῆς ἀκτινοβολίας.

Ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ τὴν 19η Σεπτεμβρίου 690.

1. Βλ. Μνήμες Ἁγίου Τσαδ (Chad) † 2α Μαρτίου, Ἁγίου Κουθβέρτου (Cuthbert) † 20ῆ Μαρτίου (βλ. *ἔδω*), καὶ Ἁγίου Βιλφρίδου (Wilfrid), † 24ῆ Ἀπριλίου.

2. Τὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ἦταν μάλλον διαμφισβητούμενο στὰ πλαίσια τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας, ἀλλὰ τότε ἦταν ἡ μόνη λύσις, γιὰ νὰ μὴν ἀποκεντρωθῆ ἡ νεοπαγῆς Βρετανικὴ Ἐκκλησία καὶ ἀποκοπῆ τελικὰ ἀπὸ τὴν κοινότητα μὲ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

*Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῶ,
τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

